Quickscan ecologie Melkveehouderij Dol.

Groen denken.
Slim doen.

Witteveen
groenprojecten en advies

Quickscan ecologie in het kader van een flora en fauna-activiteit in de Omgevingswet

In opdracht van: Melkveehouderij Dol

Foto's: Witteveen groenprojecten en advies B.V.

Auteur	Datum	Versie	Documentnummer
5.1.2e	17-6-2026	Definitief	26140.QS.d1

Geaccordeerd

5.1.2e

Adres	Internet	Telefoon	E-mail
5.1.2e	witteveenadvies.nl	5.1.2e	info@witteveenadvies.nl

8921 EZ Leeuwarden

Copyright en disclaimer

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie of enig andere wijze, zonder voorafgaande toestemming van de opdrachtgever. Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid samengesteld. De samenstellers zijn niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden en/of onvolkomenheden ten gevolge van het gebruik van deze uitgave. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is haar eigendom. ©

Witteveen groenprojecten en advies is niet aansprakelijk voor (vervolg-)schade welke kan voortkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever opgesteld.

Wijzigingen van de plannen (o.a. ontwerp, plangebied, methode, materieel, uitvoeringsperiode en tijdstip) ten opzichte van wat in dit rapport is omschreven, kunnen van invloed zijn op de effectenbeoordeling en conclusie van het uitgevoerde onderzoek, alsmede het advies voor het vervolgtraject.

Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Witteveen groenprojecten en advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Dit betekent dat wij werken volgens de richtlijnen en protocollen van het NGB, en dat wij actief deelnemen aan het kennisnetwerk. Daarnaast zijn wij ISO 9001:2015 gecertificeerd. Hiermee borgen wij de kwaliteit en veiligheid van onze werkwijzen en diensten.

Inhoud.

1. Inleiding ... 3
2. Wettelijk kader. ... 5
   2.1 Soortenbescherming (flora- en fauna-activiteit) ... 5
   2.2 Gebiedsbescherming – Natura 2000 (Natura 2000-activiteit) ... 6
   2.3 Gebiedsbescherming - Overig ... 6
   2.4 Houtopstanden ... 6
   2.5 Zorgplicht ... 6
3. Onderzoeksopzet. ... 8
   3.1 Oriënterend veldbezoek ... 8
   3.2 Brononderzoek ... 8
   3.3 Effectenbeoordeling ... 8
4. Plangebied. ... 10
   4.1 Huidige situatie ... 10
   4.2 Planontwikkeling ... 15
5. Beschermde soorten ... 17
   5.1 Vissen ... 17
   5.2 Vaatplanten ... 18
   5.3 Amfibieën ... 18
   5.4 Reptielen ... 20
   5.5 Grondgebonden zoogdieren ... 20
   5.6 Ongewervelden ... 23
   5.7 Vogels ... 24
   5.8 Vleermuizen ... 28
   5.9 Overige (rode lijst) soorten ... 29
6 Gebiedsbescherming. ... 30
7 Houtopstanden. ... 33
8 Conclusie en vervolgadvies. ... 34
   8.1 Conclusie ... 34
   8.2 Advies vervolgtraject ... 34
Samenvatting. ... 37
Bijlagen. ... 40

1. Inleiding.

In opdracht van Melkveehouderij 5.1.2e heeft Witteveen groenprojecten en advies B.V. (hierna WGA) een quickscan ecologie uitgevoerd voor het plangebied gelegen aan de Selwerd 5 te Oldehove (gemeente Westerkwartier, provincie Groningen). Aanleiding voor deze quickscan is de herstructurering van het agrarisch erf en de realisatie van een nieuwe melkveestal.

De quickscan ecologie vormt de eerste fase in het kader van toetsing van plannen aan flora- en fauna-activiteiten volgens de Omgevingswet (hierna Ow). Het wettelijk kader is opgenomen als bijlage 1. De voorliggende quickscan ecologie leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke vergunningsaanvraag voor de geplande ingrepen.

Het doel van de quickscan ecologie is - om op basis van brononderzoek en een oriënterend veldonderzoek - een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving van het plangebied kunnen voorkomen.
- Indien beschermde soorten aanwezig zijn of niet kunnen worden uitgesloten wordt vervolgens beschreven of de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op deze soorten;
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- Eventuele maatregelen getroffen kunnen worden om schadelijke/negatieve effecten op beschermde en overige soorten te voorkomen;
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd Natura 2000-gebied en overige beschermde natuurgebieden (NNN en ganzenfoerageergebied) . Tevens wordt bepaald of daarbij sprake is van de noodzaak voor nadere toetsing en vergunning in het kader van gebiedsbescherming in overeenstemming met de Ow, inclusief externe werking en/of het provinciale beleid aanzien van overige gebiedsbescherming;
- De planontwikkeling mogelijk effecten(en) heeft op houtopstanden en of daarbij sprake is van een meld- en/of herplantplicht of kapvergunning.

Als in het plangebied geen beschermde soorten of functies (onder andere verblijfplaatsen) aanwezig zijn - en het plangebied geen functie heeft voor deze soorten - is het aanvragen van een vergunning en het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Bij het voorkomen van algemene (niet strikt beschermde) soorten geldt wel de specifieke zorgplicht (Afd 1.3 Ow; zie ook hoofdstuk 2). Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden, volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek en/of toetsing. Op basis

daarvan kan een vergunning bij het bevoegd gezag aangevraagd worden. Afhankelijk van de te verwachten functies en aard van de werkzaamheden, kunnen in sommige gevallen de werkzaamheden doorgang vinden als deze buiten de kwetsbare perioden van de te verwachten soorten plaatsvinden. Daarbij is wel een voorwaarde dat functies en verblijfplaatsen intact blijven.

2. Wettelijk kader.

Tot 2024 was de bescherming van de Nederlandse natuur geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming opgegaan in de nieuwe Omgevingswet (Ow). De Omgevingswet bevat algemene regels over de fysieke leefomgeving. De bescherming van de Nederlandse natuur is nader uitgewerkt in een Algemene maatregel van Bestuur (AmvB), te weten het "Besluit activiteiten leefomgeving"(Bal).

In de navolgende paragrafen wordt een (zeer) beknopte uitwerking gegeven van het Bal. Voor een volledig overzicht van geldende wet- en regelgeving uit dit hoofdstuk wordt verwezen naar bijlage I.

2.1 Soortenbescherming (flora- en fauna-activiteit)

Onder de Omgevingswet (artikel 5.1 lid 2g) geldt dat het verboden is om zonder een omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten. Dit verbod geldt voor beschermde soorten die zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 lid 1 Bal), Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1 Bal) en andere beschermde soorten (artikel 11.54 lid 1 Bal). Een overzicht van de verbodsbepalingen is weergegeven in tabel 2.1. Binnen de categorie 'andere beschermde soorten' hebben provincies de bevoegdheid om eigen beleid te voeren in de eigen provinciale omgevingsverordening. Onder de Ow is een lijst van vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen met het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn van toepassing. Hiervoor voert elke provincie apart beleid.

Tabel 2.1: Op hoofdlijn verboden per beschermingsregime.

Soorten	Artikel Bal	Verboden
Vogelrichtlijn	11.37, lid 1	a) Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende vogels; b) Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels of het opzettelijk wegenemen van nesten; c) Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels; d) Het opzettelijk storen van vogels
Habitatrichtlijn bijlage I en II Bern conventie en bijlage I Bonn conventie	11.46, lid 1	a). Opzettelijk doden/vangen b) Opzettelijk verstoren c). Eieren te rapen of vernielen d). Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen e). Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	11.54, lid1	a) Opzettelijk doden/vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden, genoemd in bijlage IX, onder A b) Opzettelijk beschadigen of vernielen vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A; c) Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2.2 Gebiedsbescherming – Natura 2000 (Natura 2000-activiteit)

Het onderdeel gebiedsbescherming (artikel 5.1 lid 1e Ow) beschermt de Natura 2000-gebieden in Nederland. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa en bestaat uit gebieden die hun bescherming ontlenen aan op Europees niveau gemaakte afspraken, de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (artikel 3.59 Bkl). Per gebied zijn zogenaamde instandhoudings-doelstellingen vastgesteld en activiteiten en andere handelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Voor activiteiten die schadelijk (kunnen) zijn voor het Natura 2000-gebied geldt een vergunningplicht (artikel 5.1, lid 1e Ow).

2.3 Gebiedsbescherming - Overig

NatuurNetwerk Nederland
Elke provincie heeft een netwerk van natuurgebieden aangewezen die samen met NatuurNetwerk Nederland vormen. In sommige provincies ligt een opgave om een deel hiervan nog te realiseren. In het NNN geldt een “nee-tenzij principe”, wat inhoudt dat in principe geen ontwikkelingen zijn toegestaan, tenzij met zekerheid kan worden vastgesteld dat de wezenlijke kenmerken en waarden niet worden aangetast. Sommige provincies hanteren bovendien een externe werking van projecten die buiten de begrenzing zijn voorzien.

Weidevogels en ganzen
In sommige provincies is aanvullend beleid opgesteld ten aanzien van weidevogelgebieden De openheid en rust van deze gebieden mag door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten dan in deze gebieden niet worden aangetast. Voor ganzenfoerageergebieden gelden in diverse provincies aparte regels. Niet in alle gevallen is het beleid gericht op ruimtelijke ontwikkelingen, maar bijvoorbeeld op jacht of het verjagen van vogels. Dit beleid wisselt per provincie.

2.4 Houtopstanden

Het kappen of rooien van bomen is niet zomaar toegestaan in de Omgevingswet. Voor het kappen van houtopstanden groter dan 10 are en bomen uit een rijbeplanting van 20 of meer bomen buiten de bebouwingscontour houtkap (artikel 11.111 Bal), vastgesteld in de gemeentelijke omgevingsplannen, is een meld- en herplantplicht van toepassing. Deze “bebouwingscontour houtkap” kan afwijken van de normale bebouwde komgrens. Per gemeente gelden afwijkende regels voor de kap van bomen binnen en soms ook buiten de bebouwde komgrens houtkap.

2.5 Zorgplicht

De Ow kent een algemene zorgplicht (artikel 1.6 Ow). Hierin wordt gesteld dat

eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de fysieke leefomgeving. Daarnaast is in de Omgevingswet ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor gebiedsbescherming (11.6 lid 1 Bal) en soortbescherming (artikel 11.27 lid 1 Bal). Hierin wordt gesteld dat degene die een Natura2000-activiteit, activiteit in een bijzonder nationaal natuurgebied, flora- en fauna activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, verplicht is:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Nalaten zorgplicht en overtreden van verbodsbepalingen
Het nalaten van de (specifieke) zorgplicht (voor alle in het wild levende dieren, planten en beschermde gebieden) is een overtreding van de Omgevingswet en kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen.

In geval van overtreding van verboden (benoemt in tabel 2.1) en/of de specifieke zorgplicht, bestaat er voor het bevoegd gezag een beginselplicht tot handhaving. Dat kan leiden tot bestuursrechtelijke maatregelen in de vorm van een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom of een BSBm (Bestuurlijke strafbeschikking milieu). Overtreding van deze verboden is bovendien een economisch delict en kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

3. Onderzoeksopzet.

De methodiek voor de quickscan ecologie bestaat uit drie onderdelen: een oriënterend veldbezoek, brononderzoek en een effectenbeoordeling.

3.1 Oriënterend veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten is verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek binnen het plangebied en de omgeving. Met dit veldbezoek is beoordeeld of en zo ja welke planten- en diersoorten in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden (habitatgeschiktheid voor fauna en standplaatsfactoren voor flora).

Het oriënterend veldbezoek is namens WGA op 29 mei 2026 uitgevoerd door 5.1.2e 5.1.2e Ten tijde van de inspectie was het zonnig en droog, 19 °C met een zwakke zuidwestenwind (2 Bft).

3.2 Brononderzoek

Grote delen van Nederland zijn in de loop der jaren onderzocht op aanwezige soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. De voor het brononderzoek geraadpleegde literatuur en internetbronnen staan weergegeven onder 'Verwijzingen'. Tevens is gebruikgemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze databank is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Van de afgelopen 5 jaar (datum raadplegen NDFF: 28-05-2026) zijn de beschikbare gegevens over het (mogelijk) voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedsfeer van het plangebied geanalyseerd. Hierbij zijn de gegevens uit het NDFF binnen een straal van 2 kilometer in stedelijk gebied, 5 kilometer in landelijk gebied en (ongeacht de ligging van het plangebied) 5 kilometer voor vleermuizen als uitgangspunt genomen. De verspreidingsgegevens zijn aanvullend op het oriënterend veldbezoek.

3.3 Effectenbeoordeling

Voor soorten die voorkomen of voor kunnen komen in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, is op basis van de uit te voeren werkzaamheden een effectbeoordeling gemaakt. Op basis van de effectenbeoordeling is beoordeeld of en zo ja, welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Met betrekking tot effecten is onderscheid gemaakt tussen tijdelijke effecten (enkel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige, permanente effecten.

De volledigheid van de effectenanalyse is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens, de mate van de toegankelijkheid van het plangebied, en de volledige bekendheid van de uit te voeren werkzaamheden en planning daarvan.

Wanneer bepaalde effecten op soorten niet kunnen worden uitgesloten, is gekeken of passende maatregelen voor de mogelijk aanwezige soorten mogelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen. Mocht dit niet het geval zijn, dan wordt aanvullend onderzoek of in specifieke gevallen overleg met bevoegd gezag geadviseerd.

4. Plangebied.

4.1 Huidige situatie

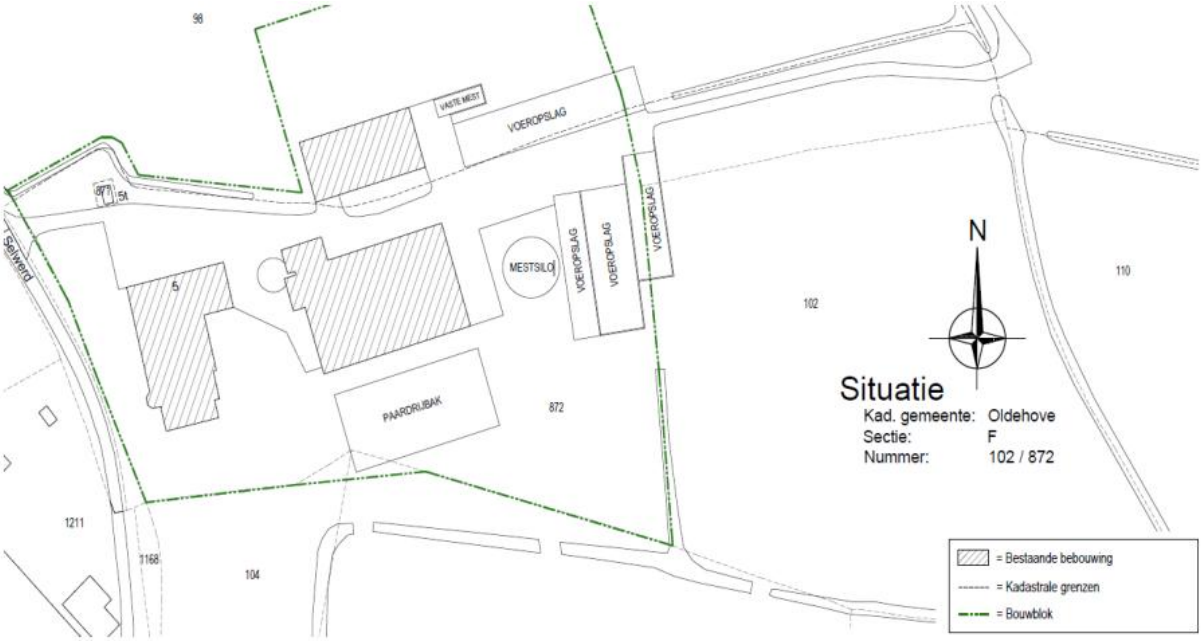
Het plangebied bestaat uit een agrarisch erf, delen van aangrenzende agrarische gronden en de omliggende sloten (zie figuur 4.1). Op het erf bevinden zich, naast de bedrijfswoning ten westen van het plangebied, twee melkveestallen, een kleinere schuur voor materialen, vier voersilo's, drie sleufsilo's en een mestsilo. Op het moment van het veldbezoek staat een tijdelijke tent op het erf voor de opslag van materialen (zie het witte vlak in figuur 4.1). Tijdens het veldbezoek waren twee van de drie nieuwe voer(sleuf)silo's al gerealiseerd aan de noordzijde van het plangebied (zie figuur 4.15) en was de vaste mest en voeropslag aan de noordzijde al verwijderd (zie figuur 4.2).

Ten westen van het plangebied staat een woning die behoort bij het betreffende agrarisch erf en is een ander agrarisch erf gelegen. Het plangebied is aan alle zijden omgeven door agrarische gronden en sloten.

Ten tijde van het veldbezoek zat er blad aan de bomen. Figuren 4.2 t/m 4.8 geven een impressie van het plangebied tijdens het veldbezoek op 29 mei 2026.

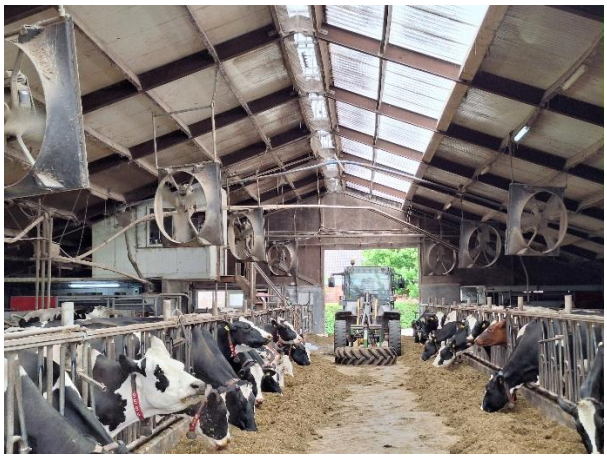
Figuur 4.1: Plangebied (rood omkaderd) (QGIS).

Figuur 4.2 Huidige bedrijfssituatie (groen kader) en de omliggende omgeving (bron: Omgevingsburo Wiegersma).

Figuur 4.3 Impressie van de melkveestallen.

Figuur 4.4 Impressie van de binnenzijde van de grote melkveestal.

Figuur 4.5 Impressie van de oostzijde van de grote melkeveestal.

Figuur 4.6 Impressie van de binnenzijde van de oostkant van de grote stal.

Figuur 4.7 Impressie van oostzijde van het plangebied met een woning en tuin.

Figuur 4.8 Impressie de woning ten oosten van het plangebied.

Figuur 4.9 Impressie van de schuur met opslag van materialen.

Figuur 4.10 impressie van de binnenzijde van de schuur met materialen opslag.

Figuur 4.11 Impressie van de west- en zuidzijde van de kleinere melkveestal.

Figuur 4.12 impressie van de tijdelijke tent met de opslag van materialen.

Figuur 4.13 Impressie van de noordzijde van de kleinere melkveestal en het grasland ten noorden van de stal.

Figuur 4.14 Impressie van de binnenzijde van de kleinere melkveestal.

Figuur 4.15 Impressie van de twee nieuwe sleufsilo's.

Figuur 4.16 Impressie van de sleufsilo's binnen het plangebied.

Figuur 4.17 Impressie van de sleufsilo's binnen het plangebied.

Figuur 4.18 Impressie zuidoostelijke omgeving plangebied.

Figuur 4.19 Impressie van de mestsilo binnen het plangebied.

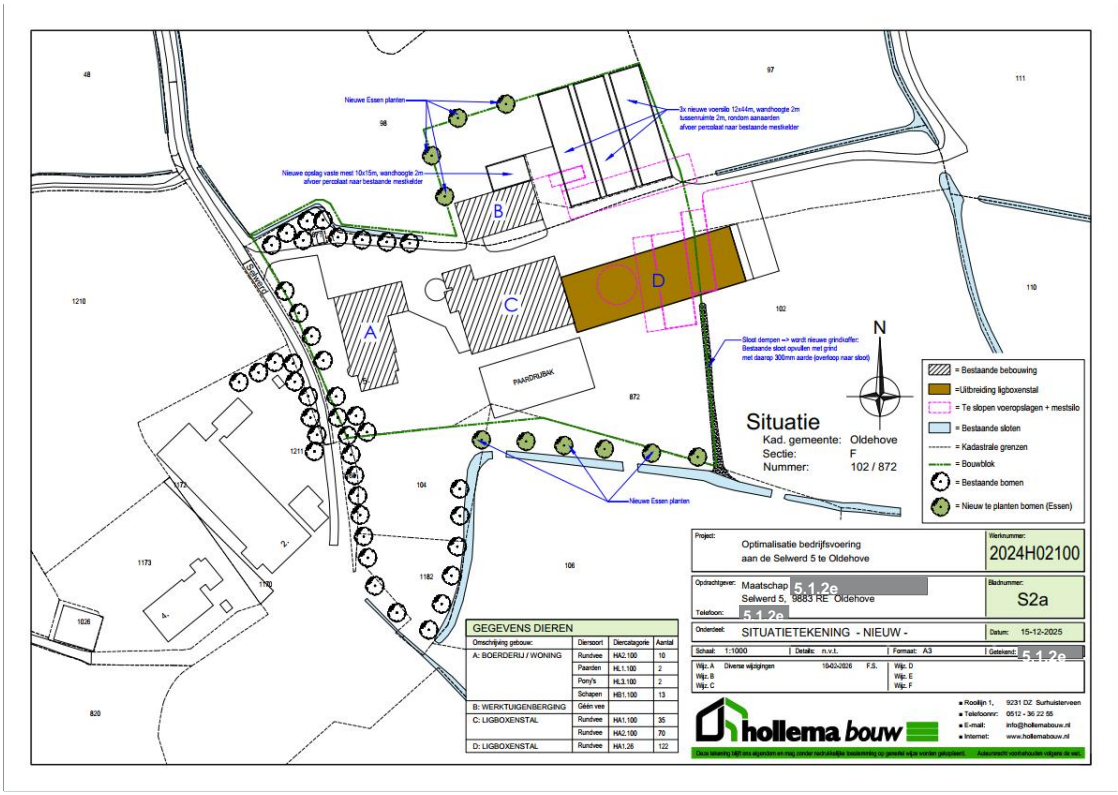
4.2 Planontwikkeling

De planontwikkeling bestaat uit het realiseren van een nieuwe melkveestal. Ten behoeve van de realisatie van de nieuwe stal worden enkele bestaande voorzieningen op het erf verwijderd. Dit betreft drie bestaande sleufsilo's en de mestsilo die zich op de locatie van de nieuwe stal bevinden. De nieuwe melkveestal wordt deels onderkelderd uitgevoerd, waarmee extra opslagcapaciteit voor drijfmest wordt gerealiseerd. De nieuwe stal sluit aan op de huidige stal met een open doorgang tussen de stallen en grote staldeuren aan de oostzijde en deuren aan de noordzijde. De staldeuren zullen het grootste gedeelte van het jaar openstaan en de nok van de stal is open.

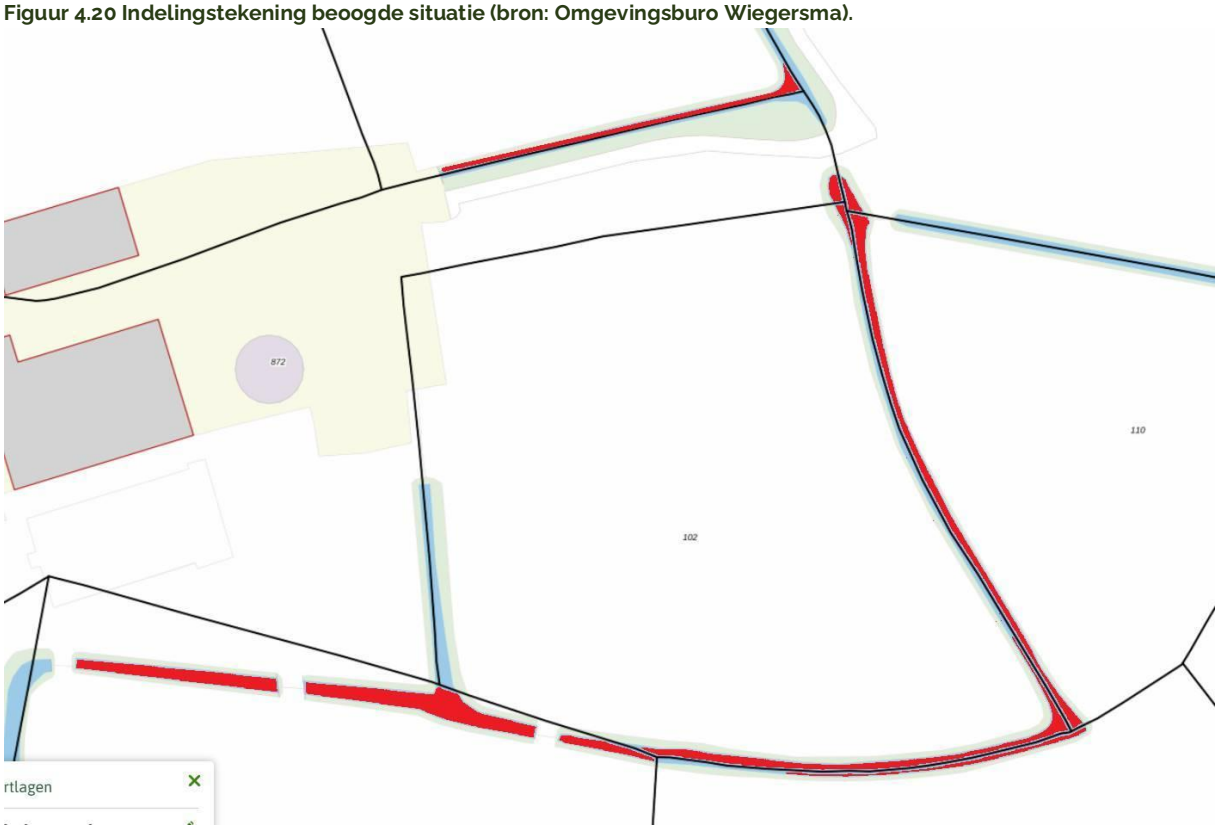
Als onderdeel van de herinrichting van het erf wordt de bestaande opslag van vaste mest verplaatst en worden drie nieuwe voersilo's aan de noordzijde van het plangebied geplaatst. Tijdens het veldbezoek waren twee voersilo's reeds gerealiseerd. Langs de zijden van het terrein worden tien essen aangeplant. De sloten nabij het erf (zoals aangegeven in figuur 4) worden met 0,36 meter verbreedt.

Voor de werkzaamheden wordt enkel gras verwijderd voor het plaatsen van de voersilo's en de opslag van vaste mest en wordt een wilgenstruik verwijderd. Het overig groen blijft behouden.

Aan de noordzijde worden 4 essen aangeplant en aan de zuidzijde worden 6 essen aangeplant. De sloten nabij het erf (zoals aangegeven in figuur 4.21) worden met 0,36 meter verbreedt. Daarbij worden geen waterlichamen (gedeeltelijk) gedempt. Het is onbekend of de werkzaamheden alleen bij daglicht wordt uitgevoerd.

Figuur 4.20 Indelingstekening beoogde situatie (bron: Omgevingsburo Wiegersma).

Figuur 4.21 Sloten die worden verbreedt (rood)(Omgevingsburo Wiegersma).

5. Beschermde soorten.

In dit hoofdstuk is per soortengroep aangegeven of beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen en of deze in het plangebied (op basis van het veldbezoek) worden verwacht. Door de ligging van het plangebied in stedelijk gebied kunnen beschermde zeezoogdieren van tevoren worden uitgesloten. Mocht een soort niet uitgesloten kunnen worden binnen het plangebied en/of de invloedsfeer, dan volgt direct een effectenbeoordeling van de werkzaamheden op het plangebied.

5.1 Vissen

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de laatste 5 jaar geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten in (de omgeving van) het plangebied (NDFF, 2026).

Echter kan de aanwezigheid van de grote modderkruiper niet worden uitgesloten, wegens de aanwezigheid ondiepe agrarische sloten. De modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een rijke water- en oevervegetatie (BIJ12, 2021). De sloten binnen het plangebied hebben diepere en ondiepere delen en bevatten oever- en watervegetatie met name bestaande uit riet en grassen (zie figuur 5.1 en 5.2). De sloten en de naastgelegen weilanden bieden geschikt voortplantings- en overwinteringsgebied voor de grote modderkruiper. Echter, betreft dit geen essentieel leefgebied wegens de aanwezigheid van voldoende alternatieven in de omgeving van het plangebied. Deze alternatieve sloten zijn verbonden met de sloten binnen het plangebied. Wegens de aanwezigheid van geschikt voortplantings- en overwinteringsgebied, is de aanwezigheid van grote modderkruiper niet uitgesloten.

Figuur 5.1 Impressie van de sloten binnen het plangebied.

Figuur 5.2 Impressie van de sloten binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling vissen

De aanwezigheid van grote modderkruiper kan niet worden uitgesloten wegens geschikt voortplantings- en overwinteringsgebied. Onder het planvoornemen (verbreden van sloten) blijft de functie behouden en gaat er geen essentieel leefgebied verloren wegens de aanwezigheid van voldoende alternatieven in de omgeving. Echter vindt er tijdelijke verstoring plaats en kunnen negatieve effecten niet worden uitgesloten. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten mits er onder een ecologisch werkprotocol en ecologische begeleiding wordt gewerkt.

5.2 Vaatplanten

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de laatste 5 jaar geen beschermde vaatplanten waargenomen binnen het plangebied (NDFF, 2026).

Ook zijn er geen beschermde vaatplanten waargenomen tijdens het veldbezoek. Beschermde vaatplanten zijn gebonden aan specifieke biotopen. Voorbeelden van dergelijke biotopen zijn eeuwenoude muren, kalkgronden en lemig zandgrond. Deze biotopen zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Derhalve is de aanwezigheid van beschermde vaatplanten uitgesloten binnen het plangebied.

Effectenbeoordeling vaatplanten

Gezien er geen beschermde vaatplaten zijn waargenomen en de afwezigheid van geschikt biotoop binnen het plangebied, zijn negatieve effecten op beschermde vaatplanten uitgesloten.

5.3 Amfibieën

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn in de laatste 5 jaar de volgende amfibiesoorten waargenomen in (de omgeving van) het plangebied: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker (bastaardkikker, poelkikker en meerkikker) en kleine watersalamander. Deze soorten is het plangebied met name geschikt als waterbiotoop.

Voor bruine kikker, gewone pad, groene kikker (bastaardkikker en meerkikker) en kleine watersalamander geldt een vrijstelling van vergunningplicht in de provincie Groningen (provincie Groningen, 2018). Voor de poelkikker geldt geen vrijstelling van vergunningsplicht.

Beschermde (vergunningsvrije) soorten

Voor de deze soorten (bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander geldt een vrijstelling van vergunningsplicht in provincie Groningen (provincie Groningen, 2018). Derhalve is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet benodigd voor deze soorten. Echter, de specifieke

zorgplicht is te allen tijde van kracht (zie hfs. 2.5). De vrijstelling geldt niet voor de mogelijk in de omgeving waargenomen poelkikker.

Binnen het plangebied bevinden zich sloten langs weilanden met diepere en ondiepere delen en oever- en waterplanten. Wegens de geschiktheid van de sloten, kan de aanwezigheid van algemene en vrijgestelde amfibiesoorten in (de omgeving van) het plangebied niet worden uitgesloten. Individuen kunnen het plangebied mogelijk passeren.

Vergunningsplichtige soorten

Poelkikker

Het waterbiotoop van de poelkikker bestaat uit schone, stilstaande wateren in bos, heide en hoogveen, maar ook halfnatuurlijke graslanden, agrarische kleipolders met kwel, laagveen en rudereaal terrein. Het landbiotoop van de poelkikker bestaat uit weilanden en bossen op enige afstand van het water. De poelkikker heeft voorkeur voor onbeschaduwde wateren met voldoende oeverbegroeiing en ondiepe oeverzones (BIJ12, 2017). De sloten binnen het plangebied zijn onbeschaduwd, hebben natuurlijke oever met oever- en watervegetatie en hebben diepere en ondiepere delen (zie figuur 5.1 en 5.2). De sloten bieden geschikt waterbiotoop en de naastgelegen weilanden bieden landbiotoop. Derhalve kan de aanwezigheid van de poelkikker niet worden uitgesloten. Echter, in de omgeving zijn voldoende alternatieven beschikbaar. Derhalve betreft het plangebied geen essentieel leefgebied van de poelkikker.

Effectenbeoordeling amfibieën

Beschermde (vergunningsvrije) amfibieën

Voor de volgende soorten geldt een vrijstelling van vergunning plicht in provincie bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander. Wegens de aanwezigheid van geschikte sloten als waterbiotoop kan de aanwezigheid van algemene en vrijgestelde amfibiesoorten niet worden uitgesloten in (de omgeving van) het plangebied. Voor deze soorten geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 2.5). Indien de specifieke zorgplicht in acht wordt genomen is een negatief effect op deze soorten uitgesloten.

Vergunningsplichtige soorten

Poelkikker

Voor de planontwikkeling worden de sloten verbreedt. Daarbij worden er geen watergangen gedempt. Ook is er geen afname van essentieel leefgebied door de aanwezigheid van alternatief geschikt leefgebied in de omgeving van het plangebied. Derhalve kunnen negatieve effecten op essentieel leefgebied worden uitgesloten.

Met het planvoornemen blijft de functie van de sloten behouden. Echter, vindt er wel tijdelijke verstoring plaats en kunnen negatieve effecten op de poelkikker niet worden uitgesloten. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, mits er met een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding wordt gewerkt.

5.4 Reptielen

Volgens het NDFF-uitvoerportaal is in de laatste 5 jaar de levendbarende hagedis waargenomen (in de omgeving van) het plangebied.

Vergunningsplichtige soorten

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dichtbegroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. Hij komt ook voor in wegbermen, dijktaluds, hagen en houtwallen (BIJ12, 2017). Binnen het plangebied ontbreken dichtbegroeide gebieden. Het plangebied bestaat uit verharding, stallen en silo's en intensief onderhouden agrarisch grasland en sloten. Wegens het ontbreken van geschikt leefgebied, is de aanwezigheid van de levendbarende hagedis in (de omgeving van) het plangebied uitgesloten.

Beschermde (vergunningsvrije) soorten

Tevens zijn ook geen reptielen, of tekens daartoe, aangetroffen tijdens het veldbezoek. Reptielen zijn gebonden aan specifieke biotopen welke onder andere bestaan uit goed ontwikkelde (vochtige) heideterreinen, zandgronden, veen gebieden, schrale graslanden en open plekken in bossen/rijk begroeide bosranden. Daarnaast komen deze soorten voor in bermen, rommelhoekjes, takken- en composthopen. Deze biotopen en landschappelijke elementen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Derhalve biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor reptielen. De aanwezigheid van reptielen is uitgesloten binnen het plangebied.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn in de laatste 5 jaar de volgende grondgebonden zoogdieren waargenomen in (de omgeving van) het plangebied: Bosmuis, bunzing, dwergmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, otter, ree, steenmarter, veldmuis, vos, waterspitsmuis en woelrat. Van bovengenoemde soorten is er binnen de provincie Groningen een vrijstelling van vergunningsplicht voor de soorten: bosmuis, dwergmuis, egel, huisspitsmuis, ree, veldmuis, vos en woelrat (provincie Groningen, 2018).

Vergunningsplichtige soorten

Bunzing

De bunzing komt voor in diverse landschappen waaronder beboste gebieden, graslanden, duinen en langs beken en rivieren. Deze soort gebruikt holen als rusten voortplantingsplaats. Hierin zijn bunzingen opportunistisch en kunnen ze in

principe elk hol gebruiken waar ze doorheen passen (BIJ12, 2024). Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen holen of stapels takken of andere geschikte voortplantings- of rustplaatsen waargenomen. Gezien het plangebied bestaat uit stallen, silo's, sloten en grasland en geen waarnemingen van geschikte verblijfplaatsen, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de bunzing worden uitgesloten. Wellicht komen individuen in (de omgeving van) het plangebied voor om te foerageren en kan de aanwezigheid van bunzing niet worden uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voornamelijk voor in diverse bossen, maar ook in tuinen, parken en houtwallen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen op minstens 5 meter boven de grond. Meestal worden deze nesten in de boomkroon of een takvork gebouwd, niet ver van de stam. Soms worden ook boomholten en oude kraaien- of eksternesten gebruikt als nestplaats (zoogdiervereniging, z.d.). Binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig wegens het ontbreken van bomen. De aanwezigheid van functioneel leefgebied kan worden uitgesloten. Echter, in de omgeving van het plangebied zijn bomen aanwezig die wellicht geschikt leefgebied bieden. Wellicht passeert een individu het plangebied en geldt de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 2.5).

Haas

De haas komt voornamelijk voor in open gebieden zoals akkers en weilanden, daarnaast maakt de haas ook gebruik van open bosgebieden en heide (Zoogdiervereniging, z.d.). Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen waargenomen. Mogelijk gebruikt de haas het plangebied als foerageergebied. De aanwezigheid van de haas kan niet worden uitgesloten.

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. De otter verblijft overdag voornamelijk in een dag rustplaats die zich bovengronds bevindt op oevers in dichte vegetatie. Ook kan de otter verblijven in natuurlijke of door dieren gegraven holen. De kraamnesten liggen vaak in overstromingsvrij oeverholtes (Zoogdiervereniging, z.d.). Binnen het plangebied bevindt zich geen essentieel leefgebied wegens het ontbreken van stromende wateren en geschikte oeverzones met dichte vegetatie. De aanwezige oevervegetatie betreft een dunne strook in open graslanden en biedt onvoldoende dekking en rust. Daarbij blijven met het planvoornemen de sloten behouden en zijn er voldoende alternatieven aanwezig.

Steenmarter

De steenmarter heeft voorkeur voor steenachtige biotopen, zoals steengroeven, rotsachtig terrein en gebouwen. De steenmarter is voornamelijk 's nachts actief, waarin hij opzoek gaat naar zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Verblijfplaatsen van steenmarters bevinden zich voornamelijk in boomholtes of takkenhopen, maar

kunnen zich ook in spouwmuren of dakbedekkingen bevinden (Zoogdiervereniging, z.d.). Binnen het plangebied in stal C zijn geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen waargenomen in ruimtes tussen muren in de stal en dakbeplating (zie figuur 5.3 en 5.4). De ruimte tussen de muren bevindt zich aan de oostzijde van de stal, welke wordt opgebroken om een doorgang naar de nieuwe stal te creëren. De ruimte tussen de dakbeplating bevindt zich aan de noordzijde van de stal. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarter in stal C die wordt opgebroken kan niet worden uitgesloten.

Figuur 5.3 Ruimte tussen stenen muren van de gevel aan de oostzijde van de stal.

Figuur 5.4 Spleet in dakbeplating in stal.

Waterspitsmuis

De Waterspitsmuis komt voor langs wateren met een redelijk goede waterkwaliteit en begroeide oevers. Het is een dier wat zowel overdag als 's nachts actief is. Het zijn solitaire dieren die zowel rusten als voorplanten in een bolvormig nest van o.a. gras, wortels en mos. Dit nest wordt bevindt zich in holen in goed begroeide oevers (Zoogdiervereniging, z.d.). De sloten in het plangebied hebben op vele plaatsen onvoldoende begroeiing. Daarbij is de dichtstbijzijnde NDFF waarneming van de waterspitsmuis op circa 4 kilometer afstand van het plangebied gedaan. Het territorium van de waterspitsmuis betreft gemiddeld 250 meter en de actieradius 30 tot 160 meter. Wegens de afstand van de waarnemingen, het territorium en te weinig oeverbegroeiing, is de aanwezigheid van de waterspitsmuis uitgesloten.

Effectenbeoordeling grondgebonden zoogdieren

Bunzing

Het plangebied betreft geen essentieel leefgebied of voortplantings- of rustplaatsen van de bunzing. Wellicht is er incidenteel een bunzing aanwezig om te foerageren. Indien aanwezig geldt de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 2.5).

Haas

De haas kan in het plangebied voorkomen om te foerageren. Wegens de aanwezigheid van voldoende alternatieven in de nabij omgeving in de vorm van graslanden, kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.

Steenmarter

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenmarter kan niet worden uitgesloten, aangezien er binnen het plangebied geschikte ruimtes voor verblijfplaatsen zijn waargenomen in stal C die aan één zijde wordt opgebroken. Negatieve effecten op de steenmarter als gevolg van het planvoornemen kunnen daarom niet worden uitgesloten. Onder het planvoornemen wordt het deel van de gevel met de spleet tussen de muren verwijderd. Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat zich verblijfplaatsen van de steenmarter bevinden in de beplating aan de zijde van de gevel die wordt opengebroken. Door middel van een endoscopische controle van de dakbeplating en ruimte tussen de muren aan de oostzijde van stal C kan de aan- of afwezigheid van de steenmarter worden vastgesteld en kunnen eventuele passende vervolgstappen worden bepaald.

5.6 Ongewervelden

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn in de laatste 5 jaar waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden. Dit betreft de grote vos (NDFF, 2025).

Vergunningsplichtige soorten

Grote vos

Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De soort komt vooral voor op warme, zonnige, open en beschutte plaatsen met geschikte plaatsen om te overwinteren. Grote vos zet eitjes af op de jonge takken van hoge, vrijstaande bomen en overwintert in holle bomen of stapels hout. Waardplanten van grote vos zijn populier, sleedoorn, wilg en iep (De Vlinderstichting, z.d.). Binnen het plangebied bevinden geen vrijstaande bomen van waardplanten van de grote vos. Er staat wel een wilgen struik van circa 1,5 meter hoogte (zie figuur 5.5). Omdat de waargenomen waardplant geen vrijstaande boom betreft, beidt dit geen geschikte voortplantings- en overwinteringsplaats. In de omgeving van het plangebied staan diverse bomen, welke wellicht waardplanten betreffen. Wegens de aanwezigheid van een wilgenstruik en bomen in de omgeving van het plangebied kan de aanwezigheid van grote vos kan niet worden uitgesloten.

Figuur 5.5 Waargenomen wilgenstruik binnen het plangebied.

Beschermde (vergunningsvrije) soorten

Op basis van de gebiedskenmerken het ontbreken van waardplanten, ruigtes, krabbescheervelden en zeggen en de verspreidingsgegevens wordt de aanwezigheid van (beschermde) ongewervelden binnen het plan- en onderzoeksgebied uitgesloten. In de invloedsfeer van het plangebied kunnen wel algemeen voorkomende ongewervelden worden verwacht.

Effectenbeoordeling ongewervelden

Grote vos

Binnen het plangebied is een waardplant van grote vos aanwezig in de vorm van een struik. Met het planvoornemen wordt deze hoogstwaarschijnlijk verwijderd. Gezien de grootte van struik biedt dit geen geschikt voortplantings- of overwinteringsplaats en betreft dit geen essentieel leefgebied. Omdat het geen essentieel leefgebied betreft worden geen negatieve effecten op grote vos verwacht. Mogelijk kan een individu het plangebied passeren of rusten. Indien aanwezig geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 2.5).

Beschermde (vergunningsvrije) ongewervelden

Diverse algemene ongewervelden kunnen niet worden uitgesloten binnen het plangebied. Door de aard van het voornemen (herstructureren van agrarisch erf en verbreden van sloten) en de duur van de werkzaamheden is een negatief effect op algemene ongewervelden uitgesloten. Wel is het mogelijk dat niet beschermde ongewervelde aangetroffen kunnen worden tijdens de werkzaamheden. Voor deze soorten geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht (zie paragraaf 2.5).

5.7 Vogels

De provincie Groningen hanteert geen lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten, maar erkend lijsten van andere bevoegde gezagen als hulpmiddel om de essentie van een nest aan te kunnen tonen. Vanwege het ontbreken van een lijst

van beschermde soorten in de provincie Groningen, wordt de door de noordelijke provincies gebruikte lijsten aangehouden.

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de laatste 5 jaar wel waarnemingen bekend van beschermde vogels in (de omgeving van) het plangebied. Dit omvat de soorten:

- Aalscholver
- Bergeend
- Blauwborst
- Blauwe kiekendief
- Blauwe reiger
- Boerenzwaluw
- Bontbekplevier
- Bonte vliegenvanger
- Boomklever
- Boomkruiper
- Boomvalk
- Bosrietzanger
- Bosuil
- Braamsluiper
- Brilduiker
- Bruine kiekendief
- Buizerd
- Draaihals1
- Ekster
- Fazant
- Fitis
- Fuut
- Gaai
- Gekraagde roodstaart
- Gele kwikstaart
- Gierzwaluw
- Grasmus
- Graspieper
- Grauwe gans
- Grauwe vliegenvanger
- Groene specht
- Groenling
- Grote bonte specht
- Grote Canadese gans
- Grote gele kwikstaart
- Grote lijster
- Grote mantelmeeuw
- Grote zilverreiger
- Grutto
- Havik
- Heggenmus
- Holenduif
- Houtduif
- Huismus
- Huiszwaluw
- IJsvogel
- Kemphaan
- Kerkuil
- Grote gele kwikstaart
- Grote lijster
- Grote mantelmeeuw
- Grote zilverreiger
- Grutto
- Havik
- Heggenmus
- Holenduif
- Houtduif
- Huismus
- Huiszwaluw
- IJsvogel
- Kemphaan
- Kerkuil
- Kievit
- Kleine bonte specht
- Kleine karekiet
- Kleine mantelmeeuw
- Kleine plevier
- Kluut
- Kneu
- Knobbelzwaan
- Koekoek
- Kokmeeuw
- Koolmees
- Krakeend
- Kuifeend
- Kwartel
- Lepelaar
- Meerkoet
- Merel
- Oeverzwaluw
- Ooievaar
- Paapje
- Pimpelmees
- Putter
- Ransuil
- Rietgors
- Rietzanger
- Ringmus
- Rode wouw
- Roek
- Roodborsttapuit
- Scholekster
- Slechtvalk
- Slobeend
- Smient
- Sperwer
- Spotvogel
- Spreeuw
- Sprinkhaanzanger
- Steenuil
- Stormmeeuw
- Tapuit
- Tjiftjaf
- Torenvalk
- Tuinfluiter
- Tureluur
- Turkse tortel
- Veldleeuwerik
- Vink
- Visdief
- Waterhoen
- Watersnip
- Wespendief
- Wilde eend
- Wilde zwaan
- Winterkoning
- Wintertaling
- Witte kwikstaart
- Wulp
- Zanglijster
- Zeearend
- Zilvermeeuw
- Zomertaling
- Zwarte kraai
- Zwarte roodstaart
- Zwartkop
- Zwartkopmeeuw

Gezien het plangebied bestaat uit gebouwen, silo's en sloten en er geen bomen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom bewonende soorten binnen het plangebied worden uitgesloten. Er zijn wel bomen in de omgeving van het plangebied waargenomen. In de bomen nabij het plangebied zijn geen nesten waargenomen. De aanwezigheid nesten van boom bewonende soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Een aantal van de bovengenoemde soorten zijn gebouw bewonende soorten. Dit betreft de soorten: huismus, huiszwaluw, boerenzwaluw, gierzwaluw, kerkuil,

steenuil, torenvalk, slechtvalk, spreeuw, witte kwikstaart, zwarte roodstaart en holenduif. Tijdens het veldbezoek zijn nesten van boerenzwaluwen en/of huiszwaluwen waargenomen in de grote stal (stal C in figuur 5.6 en 5.7), in de kleinere stal naast stal C waar materiaal wordt opgeslagen (zie figuur 5.8) en de tweede grotere stal (stal B, zie figuur 5.10). Daarbij zijn boerenzwaluwen die stal C invlogen waargenomen (zie figuur 5.9).

Tijdens het veldbezoek zijn vele boerenzwaluwen in stal C en de nabije omgeving waargenomen. Ook zijn er huismussen, huiszwaluwen, spreeuwen (ook juveniele), witte kwikstaart en gekraagde roodstaart waargenomen. De huismussen en spreeuwen zijn met name het dak en dakrand van stal C waargenomen. Voor de soorten huismus, huiszwaluw, boerenzwaluw en spreeuwen vormen de stallen geschikte verblijfplaatsen en kan de aanwezigheid niet worden uitgesloten.

In de omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek kievit, tureluur, bergeend, wilde eend en scholekster waargenomen die over de graslanden nabij de sloten vlogen.

Voor alle soorten geldt dat er alternatieven in de omgeving aanwezig zijn in de vormen van sloten, graslanden, stallen en huizen. Daarbij blijft de functie van de stallen en sloten behouden.

Figuur 5.6 Waargenomen nest in stal C tijdens veldbezoek met boerenzwaluw op de rand.

Figuur 5.7 Waargenomen nest in stal C tijdens veldbezoek.

Figuur 5.8 Waargenomen nest in stal B tijdens het veldbezoek.

Figuur 5.9 Waargenomen boerenzwaluw die stal C invliegt.

Figuur 5.10 Waargenomen nest in stal naast stal C tijdens het veldbezoek.

Algemene broedvogels

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFF, 2026) zijn verschillende waarnemingen bekend van algemene broedvogels in de omgeving van het plangebied. Binnen het plangebied en de nabije omgeving zijn geschikte broedlocaties aanwezig voor bijvoorbeeld de koolmees en de merel. Het kan niet worden uitgesloten dat bijvoorbeeld de merel gebruik maakt van het omliggend groen als nestlocatie.

Het 'broedseizoen' is geen wettelijke periode, maar een globale periode waarin de meeste vogels broeden; het is dus een periode waarin de kans groot is dat er broedende vogels aanwezig zijn binnen (de invloedssfeer van) een werklocatie. Deze periode loopt globaal van 15 maart t/m 15 augustus, maar kan afhankelijk van de soort en weeromstandigheden (veel) eerder beginnen en (veel) later eindigen. Alle nesten met broedactiviteit en gerelateerd (zoals nesten in aanbouw, op nest in afwachting tot leggen van eieren, met eieren, met kuikens) zijn beschermd, ongeacht de tijd van het jaar.

Effectenbeoordeling vogels

Algemene broedvogels

Werkzaamheden die tijdens de broedactiviteit worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) algemene broedvogels. Verstoring van nesten met eieren of kuikens is niet toegestaan en hier wordt geen vergunning voor verleend. Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten betreft van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest.

Jaarrond beschermde nesten en categorie 5 nesten

De aanwezigheid van nesten van de huismus, spreeuw, huiszwaluw en boerenzwaluw binnen het plangebied is niet uitgesloten. Mogelijk heeft het planvoornemen een negatief effect op de nestplaatsen van deze soorten. Tijdens het openbreken van de gevel van stal C mogen er geen nesten worden verwijderd of beschadigd. Echter, wordt met het planvoornemen een nieuwe stal gebouwd en extra geschikt leefgebied gecreëerd. Mits er geen nesten worden beschadigd, vindt er tijdelijke verstoring plaats tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden.

Om negatieve effecten te voorkomen dient buiten het broedseizoen van deze soorten te worden gewerkt. Het broedseizoen van deze soorten loopt tezamen van maart t/m september.

5.8 Vleermuizen

Volgens het NDFF-uitvoerportaal zijn in de laatste 5 jaar de volgende vleermuissoorten aangetroffen in (de omgeving van) het plangebied: meervleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en de watervleermuis. Alle vleermuizen en essentiële delen van het leefgebied (zoals vliegroutes en foerageergebied) zijn strikt beschermd onder de Bal (art 11.46 Bal).

Verblijfplaatsen

Gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en laatvlieger hebben vaak hun verblijfplaatsen in spouwmuren in gebouwen, onder dakconstructies en in diverse andere spleetvormige ruimtes. Binnen het plangebied is een spleet waargenomen die toegang biedt tot een ruimte tussen het dak en dakbeplating in de stal (zie figuur 5.4). Dit kunnen zowel kraam-, zomer-, paar- als winterverblijfplaatsen betreffen. Derhalve kan de aanwezigheid van gebouw bewonende vleermuizen niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

De watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis en rosse vleermuis zijn boom bewonende vleermuissoorten. Binnen het plangebied bevinden zich geen bomen. Grenzend aan het plangebied staan diverse bomen. Echter, betreffen de werkzaamheden geen bomen. Wegens het ontbreken van bomen binnen het plangebied, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen uitgesloten.

Vliegroutes

Het plangebied bestaat uit een boerenerf en nabijgelegen sloten langs agrarische graslanden. Binnen het plangebied bevinden zich geen doorlopende rechtlijnige structuren die kunnen dienen als (essentiële) vliegroutes. Derhalve kan de aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes van vleermuizen in (de omgeving van) het plangebied worden uitgesloten.

Foerageergebied

Binnen het plangebied kunnen vleermuizen foerageren langs de sloten en graslanden. Dit betreft geen essentieel foerageergebied wegens de aanwezigheid van voldoende alternatieven in de vorm van graslanden, sloten en bosschages.

Effectenbeoordeling vleermuizen

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied kan het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen niet worden uitgesloten wegens de toegang tot een ruimte tussen het dak en dakbeplating. Gezien het niet kan worden uitgesloten dat

deze ruimte doorloopt of andere toegangen aanwezig zijn nabij de gevel die wordt afgebroken, kunnen de werkzaamheden mogelijk leiden tot een verlies van kraam-, zomer- paar en/of winterverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en laatvlieger. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten. Om negatieve effecten te voorkomen dient eerst een endoscopische controle te worden uitgevoerd vast te stellen of de ruimte tussen de dakbeplating daadwerkelijk geschikt is en de werkzaamheden tot negatieve effecten kunnen leiden. Op basis van de uitkomsten van de endoscopische controle kunnen eventuele passende vervolgacties worden bepaald.

Foerageergebied

De werkzaamheden zorgen (mogelijk) voor een tijdelijk en minimaal verlies aan foerageergebied, echter zijn in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig. Indien de werkzaamheden overdag plaatsvinden ondervinden de vleermuizen geen hinder van de werkzaamheden. Als de werkzaamheden toch in de nacht worden uitgevoerd, dient rekening gehouden te worden met de in de omgeving aanwezige vleermuizen door vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.

5.9 Overige (rode lijst) soorten

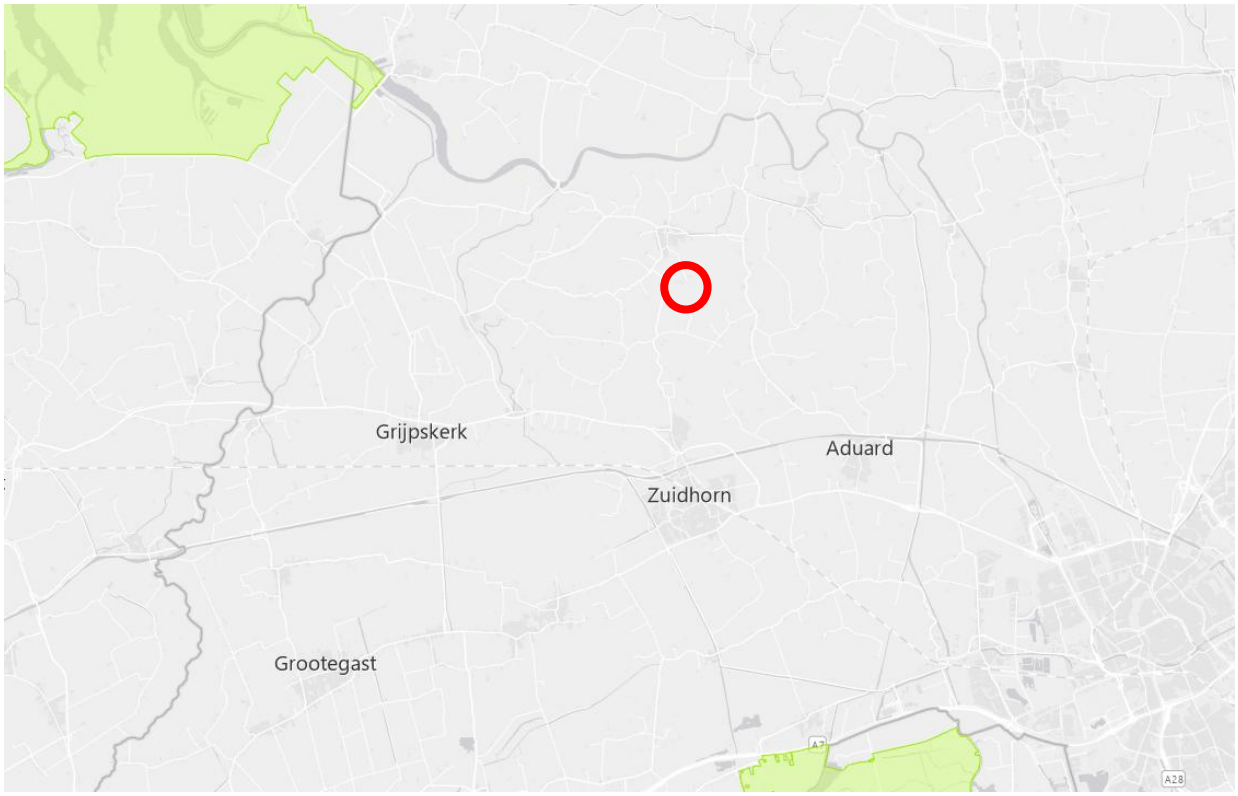
Vanuit de omgevingswet dient ook een korte toets uitgevoerd te worden naar overige soorten zoals rode lijst soorten. Indien een soort aangetroffen kan worden binnen het plangebied of de invloedsfeer, dient hier rekening mee gehouden te worden tijdens de werkzaamheden. Voor deze soorten geldt geen vergunningsplicht. Het is aan de initiatiefnemer en de uitvoerder zelf zorgvuldig te handelen om schade aan deze soorten te allen tijde te voorkomen.

Volgens het NDFF-uitvoerportaal (NDFF, 2025) zijn in de afgelopen 5 jaar geen aanvullende soorten als eerder genoemd aangetroffen in de omgeving van het plangebied welke mogelijk een negatief kunnen ondervinden ten aanzien van de geplande werkzaamheden.

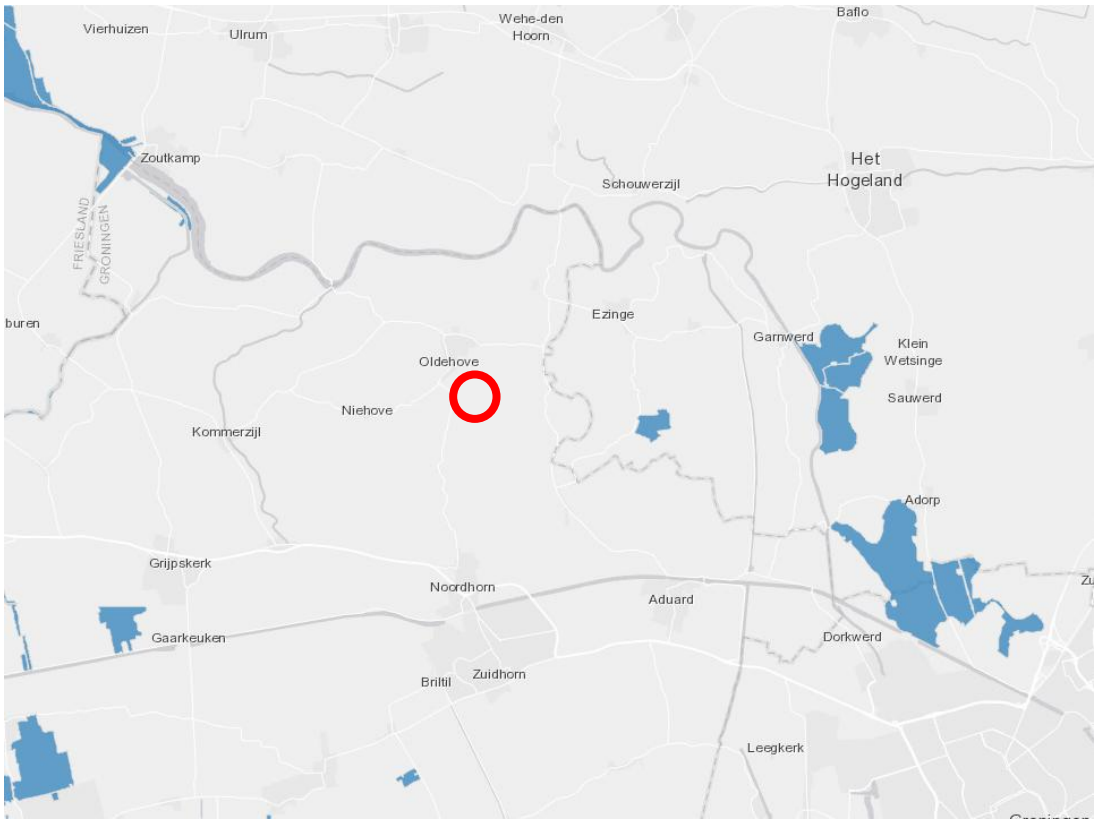
6 Gebiedsbescherming.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied (figuur 6.1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Lauwersmeer', welke is gesitueerd op 8,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied.

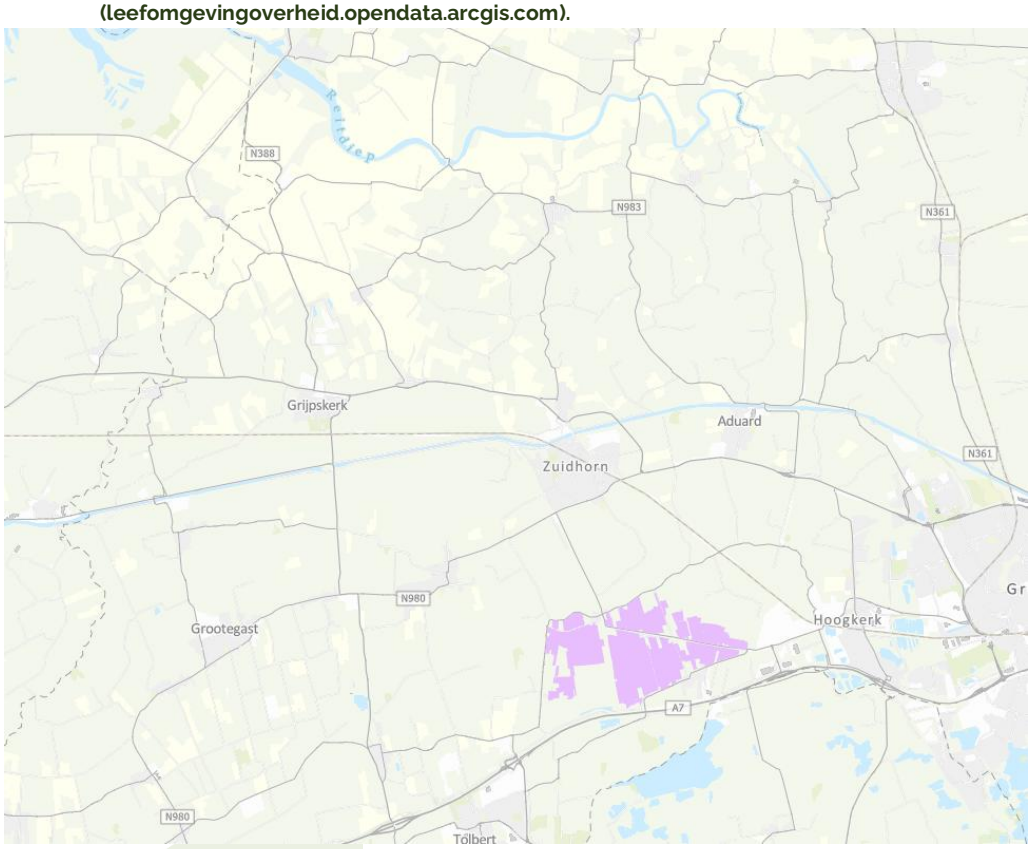
Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN en/of een aangewezen weidevogelgebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is gesitueerd op 3,2 kilometer ten oosten van het plangebied en het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied op 2,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Tevens ligt het plangebied niet in een weidevogelkansgebied (zie figuur 6.2).

Figuur 1.1 Natura-2000 gebieden (groen) t.o.v ligging plangebied (rood omkaderd)(Geocontent.rvo.nl)

Figuur 6.2 NNN-gebieden (blauw) t.o.v. ligging plangebied (rood omkaderd) (leefomgevingoverheid.opendata.arcgis.com).

Figuur 6.3 Ganzenfoerageergebieden (roze) t.o.v. ligging plangebied (rood omkaderd)(geoportaal.provinciegroningen.nl)

Effectenbeoordeling gebieden

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Directe aantasting van habitattypen of leefgebieden is daarom uit te sluiten. Gezien de aard van de ingreep (gevelrenovatie, vervangen dak) en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied worden externe effecten zoals trillingen, verstoring door geluid en mechanische effecten op aangewezen soorten niet verwacht. Gezien de aard en duur van de ingreep doen de voorgenomen werkzaamheden naar verwachting geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

Tijdens de bouwfase is een verhoogde waarde van stikstof in de lucht niet uit te sluiten. Extra uitstoot als gevolg van de werkzaamheden kan een negatief effect hebben op het omliggende Natura 2000-gebied. Zowel een tijdelijke als een permanente toename van stikstofdepositie is niet toegestaan. Om zeker te zijn dat de werkzaamheden geen toename van stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied wordt een AERIUS-berekening geadviseerd. In een eerder opgesteld rapport is reeds een AERIUS-berekening uitgevoerd voor dit project (Omgevingsburo Wiegersma, 2026). Indien deze berekening nog actueel en geldig is, hoeft geen nieuw AERIUS-berekening te worden opgesteld.

Het voornemen heeft door zijn locatie, aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en het overige provinciaal beleid (ganzenfoerageergebied). Een negatief effect op het NNN en overige provinciaal beleid is uitgesloten.

7 Houtopstanden.

Tijdens de werkzaamheden worden geen kapwerkzaamheden uitgevoerd. Een negatief effect ten aanzien van mogelijke houtopstanden is uitgesloten. Een kapvergunning is niet van toepassing.

8 Conclusie en vervolgadvies.

8.1 Conclusie

Op basis van de bekende verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek kunnen beschermde soorten in het plangebied niet worden uitgesloten. Op basis van het brononderzoek en het oriënterend veldbezoek wordt een negatief effect verwacht op de soortgroepen vissen, amfibieën, broedvogels en vleermuizen. De te nemen vervolgstappen zijn opgenomen in paragraaf 8.2

Door de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden zijn effecten op Natura-2000 gebieden niet op voorhand uit te sluiten en op delen van het NNN en/of ganzenfoerageervogelgebied wel op voorhand uit te sluiten.

8.2 Advies vervolgtraject

Zoogdieren, ongewervelden, vissen en amfibieën

Tijdens de werkzaamheden de zorgplicht in acht houden waarbij gedacht wordt aan o.a. het volgende:

- als individuen van dieren worden aangetroffen, dienen deze de gelegenheid te krijgen om te kunnen vluchten;
- aanvullend op bovenstaande maatregel kan ervoor worden gekozen om minder mobiele dieren, zoals gewone pad te verplaatsen tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- er dient te allen tijde een natte onderdoorgang aanwezig te zijn. Voorafgaand aan de werkzaamheden ter plaatse van de watergang dient de mogelijkheid te worden geboden om fauna te laten vluchten. Door middel van een kraanbak of ander materiaal voorafgaand aan de werkzaamheden kort te roeren in het water en de werkzaamheden van gesloten naar open uit te voeren wordt insluiting voorkomen.

Grote modderkruiper

Tijdelijke verstoring van de grote modderkruiper kan niet worden uitgesloten wegens de aanwezigheid van geschikte sloten als leefgebied. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten mits er onder een ecologisch werkprotocol en ecologische begeleiding wordt gewerkt.

Poelkikker

Tijdelijke verstoring van de poelkikker kan niet worden uitgesloten wegens de aanwezigheid van geschikte sloten met oevers als water- en landbiotoop. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, mits er met een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding wordt gewerkt.

Steenmarter

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenmarter en mogelijke negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten wegens de gevel die wordt

opengebroken van stal C met mogelijk aanwezige verblijfplaatsen tussen de dakbeplating en een muur in stal C. Door middel van een endoscopische controle van de dakbeplating en ruimte tussen de muren aan de oostzijde van stal C kan de aan- of afwezigheid van de steenmarter worden vastgesteld en kunnen eventuele passende vervolgstappen worden bepaald.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten. Om negatieve effecten te voorkomen dient eerst een endoscopische controle te worden uitgevoerd vast te stellen of de ruimte tussen de dakbeplating daadwerkelijk geschikt is en de werkzaamheden tot negatieve effecten kunnen leiden. Op basis van de uitkomsten van de endoscopische controle kunnen eventuele passende vervolgacties worden bepaald.

Foerageergebied

De werkzaamheden zorgen (mogelijk) voor een tijdelijk en minimaal verlies aan foerageergebied, echter zijn in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig. Indien de werkzaamheden overdag plaatsvinden ondervinden de vleermuizen geen hinder van de werkzaamheden. Als de werkzaamheden toch in de nacht worden uitgevoerd, dient rekening gehouden te worden met de in de omgeving aanwezige vleermuizen door vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.

Jaarrond beschermde broedvogels

De aanwezigheid van nesten van de huismus, spreeuw, huiszwaluw en boerenzwaluw binnen het plangebied is niet uitgesloten. Tijdens het openbreken van de gevel van stal C mogen er geen nesten worden verwijderd of beschadigd. Echter, wordt met het planvoornemen een nieuwe stal gebouwd en extra geschikt leefgebied gecreëerd. Mits er geen nesten worden beschadigd, vindt er tijdelijke verstoring plaats tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. Om negatieve effecten te voorkomen dient buiten het broedseizoen van deze soorten te worden gewerkt. Het broedseizoen van deze soorten loopt tezamen van maart t/m september.

Algemene beschermde broedvogels

Binnen het plangebied en de nabije omgeving zijn geschikte broedlocaties aanwezig. Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten betreft van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Om negatieve effecten te voorkomen dient buiten het broedseizoen (globaal de periode tussen 15 maart tot 15 augustus) te worden gewerkt.

Het 'broedseizoen' is geen wettelijke periode, maar een globale periode waarin de meeste vogels broeden; het is dus een periode waarin de kans groot is dat er broedende vogels aanwezig zijn binnen (de invloedssfeer van) een werklocatie.

Deze periode loopt globaal van 15 maart t/m 15 augustus, maar kan afhankelijk van de soort en weeromstandigheden (veel) eerder beginnen en (veel) later eindigen. Alle nesten met broedactiviteit en gerelateerd (zoals nesten in aanbouw, op nest in afwachting tot leggen van eieren, met eieren, met kuikens) zijn beschermd, ongeacht de tijd van het jaar.

Natura 2000-gebied

Om zeker te zijn of het planvoornemen een negatief effect kan hebben op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Lauwersmeer) dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

Geldigheid onderzoeksgegevens

Onderzoeksgegevens ten behoeve van flora- en fauna-activiteiten aangaande soorten die onder artikel 11.37 lid 1 (Vogelrichtlijnsoorten), artikel 11.46 lid 1 (Habitatrichtlijnsoorten) en artikel 11.54 lid 1 (andere soorten) van de Bal vallen mogen maximaal 3 jaar oud zijn ten opzichte van de datering van de aanvraag. Voornoemde geldigheid van onderzoeksgegevens is enkel van toepassing als het plangebied en de directe omgeving (de invloedssfeer) in de tussentijd niet wezenlijk veranderd zijn. Indien daar wel sprake van is, dienen de onderzoeksgegevens ná de verandering(en) te zijn verzameld (artikel 11.197j tweede lid, onder b van de omgevingsregeling). In het geval dat gegevens worden gebruikt die ouder zijn dan drie jaar, dient onderbouwd te worden waarom de gegevens toch voldoende actueel zijn (artikel 16.5 lid 2 omgevingswet).

Samenvatting.

Op basis van het brononderzoek en het oriënterend veldbezoek kunnen de volgende conclusies en vervolgadviezen met betrekking tot beschermde natuurwaarden worden getrokken.

Tabel 1: Samenvatting

SOORTGROEP/GEBIED	EFFECTEN INRICHTINGS-WERKZAAMHEDEN	ADVIES	VERGUNNING NOODZAKELIJK?	
Vaatplanten	Geen	Geen	Nee	
Reptielen	Geen	Geen	Nee	
Vissen	Mogelijke verstoring van grote modderkuiper	Werken volgens ecologisch werkprotocol	Nee	
Amfibieën	Verstoren vrijgestelde amfibieën Mogelijke verstoring/beschadiging/doding van poelkikker	Specifieke zorgplicht Werken volgens ecologisch werkprotocol	Nee Nee	
Ongewervelden	Verstoren vrijgestelde ongewervelde	Specifieke zorgplicht	Nee	
Grondgebonden zoogdieren	Verstoren vrijgestelde grondgebonden zoogdieren Mogelijke verstoring/vernietiging van verblijfplaatsen van steenmarter	Specifieke zorgplicht Endoscopische controle van mogelijke geschikte verblijfplaatsen	Nee	
Vleermuizen	Mogelijke verstoring wanneer werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd	Werken overdag-/ met vleermuisvriendelijke verlichting	Nee	
	Mogelijke verstoring/vernietiging van kraam-, zomer-, paar-en winterverblijfplaatsen door werkzaamheden	Endoscopische controle van mogelijke geschikte verblijfplaatsen	Mogelijk	
Algemene broedvogels	Mogelijke verstoring van een broedplaats door de werkzaamheden	Werken buiten broedseizoen-/ broedvogelcheck door ecoloog	Nee, niet mogelijk	
Jaarrond beschermde broedvogels	Geen Mogelijke verstoring/vernietiging van verblijfplaatsen van de huismus, spreeuw, boerenzwaluw en huiszwaluw	Geen Werken buiten broedseizoen	Nee Nee	
Overige (rode lijst) soorten	Geen	Geen	Nee	
Natura 2000-gebieden	Verhoging stikstof op het Natura 2000-gebied	AERIUS-berekening laten uitvoeren	Mogelijk	
NNN-gebieden	Geen; op geruime afstand	Geen	Nee	
Ganzenfoerageergebied	Geen; op geruime afstand	Geen	Nee	
Weidevogelkansgebied	Geen; op geruime afstand	Geen	Nee	
Houtopstanden	Geen	Geen	Nee	

Geen vervolgonderzoek/ acties noodzakelijk voor de geplande werkzaamheden

De geplande werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits het gegeven advies wordt opgevolgd

Vervolgonderzoek: er is onvoldoende inzicht verkregen om de effecten van de werkzaamheden te bepalen

Vergunning is noodzakelijk. De werkzaamheden zullen leiden tot een negatief effect

Verwijzingen.

Provincie Groningen. (2022). *Omgevingsverordening Provincie Groningen 2022 (Technische Herziening)*. Provincie Groningen. 2022.

De Vlinderstichting. (z.d.). Geraadpleegd op 10-6-2026. Van https://www.vlinderstichting.nl/

De Zoogdiervereniging. (z.d.). De Zoogdiervereniging. Geraadpleegd op 10-6-2026. Van https://www.zoogdiervereniging.nl/

Geoportaal Provincie Gronigen. (z.d.). Geraadpleegd op 10-6-2026. https://geoportaal.provinciegroningen.nl/

Kennisdocument Grote Modderkruiper – BIJ12. (2021). BIJ12. https://www.bij12.nl/kennisdocumenten/kennisdocument-grote-modderkruiper/

Kennisdocument Kleine Marterachtigen - BIJ12. (2024). BIJ12. https://www.bij12.nl/kennisdocumenten/kennisdocument-kleinemarterachtigen/

Kennisdocument Levenbarende Hagedis – BIJ12. (2017). BIJ12. https://www.bij12.nl/kennisdocumenten/kennisdocument-levendbarende-hagedis/

Kennisdocument Poelkikker - BIJ12. (2017). BIJ12. https://www.bij12.nl/kennisdocumenten/kennisdocument-poelkikker/

Leefomgeving Groningen. (z.d.). Geraadpleegd op 10-6-2026. Van https://leefomgevingoverheid.opendata.arcgis.com/

NDFF. (2026). *Ndff uitvoerportaal*. Ndff-ecogrid. Geraadpleegd op 28-05-2026. Van https://ndffecogrid.nl/uitvoerportaal/

NDFF Verspreidingsatlas. (z.d.). Geraadpleegd op 10-6-2026. Van https://www.verspreidingsatlas.nl/ Pdok. (z.d.). *pdok viewer*. pdok.nl. Geraadpleegd op 21-1-2026. Van https://app.pdok.nl/viewer/

Omgevingsburo Wiegersma. (2026). *Onderbouwing ETFAL: Melkveebedrijf* 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e *Oldehove*.

Zoogdiervereniging.nl. (2024) *Vleermuisvriendelijke verlichting.* Zoogdiervereniging. Geraadpleegd op 10-6-2026. Van https://www.zoogdiervereniging.nl/

Gebruikte afkortingen

Ow Omgevingswet

BSBm Bestuurlijke strafbeschikking milieu

NDFF Nationale Databank Flora en Fauna

WGA Witteveen groenprojecten en advies B.V.

Bijlagen.

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Bijlage I Wet- en regelgeving.

De Omgevingswet bevat algemene regels over de fysieke leefomgeving. De bescherming van de Nederlandse natuur is nader uitgewerkt in een Algemene maatregel van Bestuur (AmvB), te weten het “Besluit activiteiten leefomgeving”(Bal). In de navolgende paragrafen wordt een uitwerking gegeven van het Bal voor soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. Voor soortenbescherming en gebiedsbescherming is in de Omgevingswet een specifieke zorgplicht opgenomen. Deze is als sluitstuk nader uitgewerkt.

Soortenbescherming (flora- en fauna-activiteit)

Tot 2024 was het onderdeel ‘soortenbescherming’ geregeld in artikel 3.1 (Vogelrichtlijn), artikel 3.5 (Habitatrichtlijn) en artikel 3.10 (beschermingsregime andere soorten) van de Wnb. Vanaf 2024 vallen alle *verbodsbepalingen* uit deze artikelen onder artikel 5.1, tweede lid, onderdeel g ‘flora- en fauna-activiteit’ van de Omgevingswet (Ow).

Verbodsbepalingen

Onder de Omgevingswet (artikel 5.1 lid 2g) geldt dat het verboden is om zonder een omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten. Dit verbod geldt voor beschermde soorten die zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 lid 1 Bal), Habitatrichtlijn (artikel 11.46 lid 1 Bal) en andere beschermde soorten (artikel 11.54 lid 1 Bal).

Tabel 3.1: Op hoofdlijn verboden per beschermingsregime.

Soorten	Artikel Bal	Verboden
Vogelrichtlijn	11.37, lid 1	a) Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende vogels; b) Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels of het opzettelijk wegenemen van nesten; c) Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels; d) Het opzettelijk storen van vogels
Habitatrichtlijn soorten uit bijlage I en II van de Bern conventie en bijlage I van de Bonn conventie	11.46, lid 1	a). Opzettelijk doden/vangen b) Opzettelijk verstoren c). Eieren te rapen of vernielen d). Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen e). Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
Andere beschermde soorten	11.54, lid1	a) Opzettelijk doden/vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in bijlage IX van de wet onderdeel A) b) Opzettelijk beschadigen of vernielen vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A; c) Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Met betrekking tot de Vogelrichtlijn hebben provincies de bevoegdheid apart beleid te voeren ten aanzien van de vogelsoorten met jaarrond beschermde

nestplaatsen. In de meeste provincies is hierdoor sprake van een aparte lijst. Binnen de categorie 'andere beschermde soorten' hebben provincies de bevoegdheid om eigen beleid te voeren in de eigen provinciale omgevingsverordening. Zo geldt soms een vrijstelling met betrekking tot inrichting en beheer voor sommige soorten in de ene provincie, terwijl dit in andere provincies niet het geval is.

Overtreding van verboden
In geval van overtreding van verboden zoals het opzettelijk doden van beschermde individuen, vernielen jaarrond beschermde nesten, eieren of beschermde functionele leefgebieden, bestaat er voor het bevoegd gezag een beginselplicht tot handhaving. Dat kan leiden tot bestuursrechtelijke maatregelen in de vorm van een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom of een BSBm (Bestuurlijke strafbeschikking milieu). Overtreding van deze verboden is bovendien een economisch delict en kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

Gebiedsbescherming – Natura 2000 (Natura 2000-activiteit)

Het onderdeel gebiedsbescherming (artikel 5.1 lid 1e Ow) beschermt de Natura 2000-gebieden in Nederland. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa en bestaat uit gebieden die hun bescherming ontlenen aan op Europees niveau gemaakte afspraken; de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (artikel 3.59 Bkl). Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Per gebied zijn zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld. Activiteiten en andere handelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Voor activiteiten die schadelijk (kunnen) zijn voor het Natura 2000-gebied geldt een vergunningplicht (artikel 5.1, lid 1e Ow).

Natura 2000-activiteiten die zijn opgenomen in een programma (artikel 11.18 Bal) of in de omgevingsverordening (artikel 11.19 Bal) of Natura 2000-activiteiten van nationaal belang (artikel 4.12 OB) die bij ministeriële regeling zijn aangewezen (artikel 11.20 Bal) kunnen, onder voorwaarden (artikel 11.21 Bal), vrijgesteld zijn van de vergunningplicht.

Gebiedsbescherming – Overig

Naast de wettelijke bescherming van Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden planologisch vastgelegd. Hieronder vallen onder ander het Natuurnetwerk Nederland, weidevogelgebieden en het ganzenbeleid.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreffen alle bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden in Nederland waardoor de natuurgebieden (beter) met elkaar en het agrarisch gebied verbonden worden. Provincies zijn hiervoor het bevoegd gezag en leggen de begrenzing en bescherming vast in hun omgevingsverordening. In het NNN geldt een "nee-tenzij principe", wat inhoudt dat in principe geen ontwikkelingen zijn toegestaan, tenzij met zekerheid kan worden

vastgesteld dat de wezenlijke kenmerken en waarden niet worden aangetast. Sommige provincies hanteren bovendien een externe werking van projecten die buiten de begrenzing zijn voorzien.

Ganzenfoerageergebied

In provincie Groningen is het ganzenbeleid vastgesteld voor de gehele provincie. Dit houdt in dat in de aangewezen ganzenslaapplaatsen rust wordt geboden aan inheemse ganzen gedurende de winterrustperiode in de gehele provincie.

In de aangewezen ganzenfoerageergebieden geldt dat (trek)ganzen niet mogen worden verjaagd of geschoten gedurende de periode van 1 november tot 1 april (in enkele specifieke gebieden tot uiterlijk 1 mei of 1 juni). Verstoren van ganzen in deze periode betreft een overtreding van artikel 11.37 Bal.

Houtopstanden

Het kappen of rooien van bomen is niet zomaar toegestaan in de Omgevingswet. Voor het kappen van houtopstanden groter dan 10 are en bomen uit een rijbeplanting van 20 of meer bomen buiten de bebouwingscontour houtkap (artikel 11.111 Bal), vastgesteld in de gemeentelijke omgevingsplannen, is een meld- en herplantplicht van toepassing. Deze “bebouwingscontour houtkap” kan afwijken van de normale bebouwde komgrens. Daarnaast kunnen door de gemeente opgestelde afwijkende regels ten aanzien van het kappen van houtopstanden gelden. Deze kunnen zowel binnen als buiten de bebouwingscontour houtkap gelden.

De meld- en herplantplicht houdt in dat bij de provincie Groningen een kapmelding moet worden gedaan. Na een wachttijd van tenminste 4 weken (artikel 11.126 Bal) waarin het bevoegd gezag goedkeuring verleent, kan worden aangevangen met de kap. Binnen drie jaar na de kap van de houtopstand of bomen dient herplant plaats te vinden volgens de regels van de provincie (artikel 11.119 Bal).

Specifieke zorgplicht

Onder de Ow gelden zowel een algemene als een specifieke zorgplicht. Binnen de algemene zorgplicht (artikel 1.6 Ow) wordt gesteld dat *eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de fysieke leefomgeving.* Aanvullend is in de Ow een specifieke zorgplicht opgenomen voor soortbescherming (artikel 11.27 lid 1 Bal) en gebiedsbescherming (11.6 lid 1 Bal). Hierin wordt gesteld dat degene die een Natura2000-activiteit, activiteit in een bijzonder nationaal natuurgebied, flora- en fauna activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, verplicht is:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en

- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Specifieke zorgplicht flora- en fauna activiteiten (artikel 11.27 lid 2 Bal)
Voor flora- en fauna-activiteiten (soortenbescherming) houdt de hierboven genoemde plicht in ieder geval in dat:

- voorafgaand aan het verrichten van de activiteit dient te worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van soorten horende bij de Europese Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en andere (Nederlandse) beschermde- en rode lijst-soorten op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie;
- nagegaan dient te worden of er nadelige gevolgen zijn voor deze soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor (waard)planten van die soorten.

Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten:

- dient te worden nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- worden alle passende preventieve maatregelen getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- wordt tijdens en na het verrichten van de activiteit nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- wordt het verrichten van de activiteit gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, worden passende herstelmaatregelen getroffen.

Specifieke zorgplicht Natura 2000-activiteiten (artikel 11.6 lid 2 Bal)
Voor Natura 2000-activiteiten houdt voornoemde plicht in ieder geval in dat:

- voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van, een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden van vogelsoorten, natuurlijke habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten.

Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten:

- wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;

- worden alle passende preventieve maatregelen getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- wordt tijdens en na het verrichten van de activiteit nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- wordt het verrichten van de activiteit gestaakt als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen; of
- als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, worden passende herstelmaatregelen getroffen.

Nalaten van de (specifieke) zorgplicht
Het nalaten van de (specifieke) zorgplicht (voor alle in het wild levende dieren, planten en beschermde gebieden) is een overtreding van de Omgevingswet en kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 4, 9, 17, 39